

Vychodí mimo pondelku a piatku každý deň, vpredvečer dátumu o 6. hod.

Redakcia a administrácia:
Budapešť, VIII.,
Mária ul. č. 15.

Telefon: József 12-97.

SLOVENSKÝ DENNÍK

Predplatné:
na rok . K 20.—
na pol roka K 10.—
na štvrt roka K 5.—
na mesiac . K 1.75
Do Nemecka i
Srbska ročne
24 korún. Do
ostatného eu-
ropejského i do
Ameriky ročne
32 korún. —

Ročník V. Číslo 191.

BUDAPEŠŤ, v sobotu, 7. novembra 1914.

Jednotlivé čísla po 6 hal.

Vojna.

Severné bojište.

Úradná zpráva. Došla 4. nov. popoludní. V Ruskom Poľsku nepriateľ včera neprekážal pohybom našich vojsk. Jeden náš vojenský sbor zajal z bojov u Lysej Gory 20 dôstojníkov a 2200 ruských vojakov.

Na haličskej bitevnej čiare pri Podbuze (južne od Sambora) poddalo sa viac než 200 a pri Jaroslave 300 Rusov.

Generálmajor Höfer v. r.

Nemecký veľký hlavný stán vydal 4. nov. predpoludním túto zprávu:

Na východnom bojišti neudalo sa nič spomenutia hodného.

Úradná zpráva. 5. nov. Z hlavného stánu oznamujú:

Na severnom bojišti včera prevádzaly sa válečné operácie dľa plánu a bez toho, aby nepriateľ tieže čo aj najmenej prekážal.

Južne od vtoku Vyslocka vyhnali sme Rusov zo všetkých pozícií na západnom brehu Sanu. Tu sme zajali viac než tisíc Rusov a ukoristili sme aj strojové pušky.

Podobne ani v údolí Štryja nebol vstave nepriateľ našim útokom vzdorovať. Tu sme zajali 500 Rusov a ukoristili sme jeden oddiel strojových pušiek a iný válečný materiál.

Generálmajor Höfer, v. r.

Nemecká zpráva. 5. nov. Hlavný stán oznamuje:

Na východnom bojišti neudalo sa nič významnejšieho.

Viedeň, 5. nov. (U. t. k.) Severovýchodné krídlo našej armády v dvoch kolonách presnasleduje z Bukoviny ustupujúceho Rusa. Jedna časť nepriateľa cez Kilince, druhá cez Sniatyn usilovala sa pred našimi vojmí utiecť. Okolo Kucurnika, pri Černovciach, bol boj, v ktorom nepriateľ utratil 1200 mužov, medzi nimi 300 mŕtvých a asi 300 zajatých. Pozdĺž Pruta ešte nedošlo k srážke a naše voje bojovne naladené stoja zoči-voči nepriateľovi.

Viedeň, 5. nov. „Zeit“ píše, že Japonsko poslalo Rusku 300 ťažkých Kruppovských kanónov aj s potrebným mužstvom, za to Rusko sľúbilo Japonsku, že mu prepustí ruskú časťku ostrova Sachalina.

Petrohrad, 5. nov. Car odcestoval ku armáde a dnes došiel do Minska, kde prítomný bol na službách Božích a potom ponavštevovav nemocnice, kde mnohým raneným pripál rád sv. Juraja. Popol. o 1. hodine car za veľkých ovácií ľudu pokračovalo vo svojej ceste.

Poznaň, 5. nov. Ruská vláda oznámila do Varšavy príchod cára Nikolaja. Cár po príchode do mesta vydá nový manifest Poliakom a údajne dá sa za príkladom Nikolaja I. pokorunovať v sídelnom chráme sv. Jána za kráľa poľského.

Berlín, 5. nov. Námetník náčelníka námorníckeho generálneho štábu nemeckého Bencke úradne oznamuje: Veľký križiak nemecký „York“ dostal sa v zálive Jade na mínu a utonul. Z mužstva ratovalo sa 392 mužov, tedy polovica posádky. Záchrané práce obťažené sú veľkou hmlou.

(„York“ mal 9500 tún a stavaný bol roku 1904. Jeho posádka obnášala 633 mužov. Nemeckú loď túto stihol ten istý osud, čo rakúsko-uhorskú loď „Baron Gautsch“: narazila na vlastnú, nemeckú mínu a vyletela do povetria.)

Amsterdam, 5. nov. Moskovskí kupci poslali pozdravujúci telegram carovi, ktorý ďakoval za pozdrav a v odpovedi svojej prizvukoval, že prv nechce uzavreť pokoj, kým Rusi nedosiahnu srdce Nemecka.

Južné bojište.

Tlačový stán oznamuje: Naše vojská po zaujatí Šabcu dľa všetkého bez väčších prekážok nezastaviteľne napredujú ďalej smerom k Valjevu. Otázka je, či na valjevskej čiare bude mŕtvcí srbská armáda vyvinúť nejaký väčší odpor. — Belehrad je takmer celý zničený od našich granátov. Z mesta sotva čo ostalo. Všetky jeho významnejšie budovy ležia v rumoch. Fabriky, ministerstvá, dôstojnícke kasína, kráľovský konak, hotel „Moskva“ naše delá rozrumili. Ten istý osud stihol aj Michalovu ulicu a srbské a francúzske banky. Silno je porúchaná univerzita a chrámy tiež utrpely veľkú škodu. — Generál Štefan Štepanovič, vodca druhej srbskej armády, ktorú naše vojsko v posledných bojoch tak krvave porazilo, spáchal samovraždu: zastrelil sa. Udaťne utrpel v boji ľahšiu ranu, ale mu hrozilo, že sa dostane do nášho zajatia, preto volil radšej smrť. Tak to aspoň oznamujú zo Sofie. — Mesto Sarajevo zvolilo armádneho inšpektora Potiorka a veliteľa sboru Appela za čestných svojich mešťanov z vďaky, že očistili Hercegbosnu od nepriateľa.

Západné bojište.

Nemecký hlavný veľký stán oznamuje 5. novembra:

Včera podnikli Belgičania, podpovaní Angličanmi a Francúzmi, veľmi prudký výpad z Neuporta medzi morom a zaplaveným územím. Boli s ľahkosťou odrazení.

Pri Yperne a juhozápadne od Lille, taktiež na juh od Berry-an-Bac v Argonských horách, taktiež vo Vogézach naše útočenie napredovalo.

Amsterdam, 5. nov. (U. t. k.) Zpravodaj „Timesu“ takto opisuje útočenie nemeckých vojsk pri Yperne: V nedeľu večer bolo ešte mesto v rukách spojencov. Nemci pokúsili sa znovu preraziť nepriateľskú bitevnú čiaru. Boli veľmi silní a mali mnoho kanónov. Pri Hollebecke a Messimes mali Angličania ťažké postavenie. Teritoriálne trupy ponáhľaly sa na pomoc jednej brigáde jazdy, ktorá držala tam šiance, a pri tom dostaly silný delový oheň. V krátkych skokoch bežali u prostred pekla nábojov do zákopov. Ale do večera nebolo možno ďalej napredovať.

Potom podnikli Nemci útok na bodáky. Bol to hrozný pohľad. Aj Angličania nasadili bodáky. Srážka bola desná.

Angličania museli pred presilou ustúpiť, ale sa znovu zgrupovali a útočili znovu. Končne museli sa Nemci utiahnúť.

Rím, 5. nov. Nemci zas bombardujú Remeš. Krov katedrály zhorel.

Turecko-ruská vojna.

Carhrad, 5. nov. Dľa úradnej zprávy tureckej vlády oznamujú: Rusi začali opevňovať svoje pozície poblíž našich hraníc, avšak boli z pásma Išamu úplne odrazení. Bojovná nálada našich vojsk je výtečná. 3. nov. nad ranom anglické a francúzske válečné lode začaly bombardovať forty u vchodu Dardanell. Bombardovania zúčastnili sa anglické obrnené lode „Inflexible“, „Indefatigable“, „Gloucester“, „Defence“ a ešte jeden križiak, potom francúzske obrnené lode „Re-

publique“ a „Bouvet“, dva francúzske križiaky a osem torpedových člnov. Nepriateľské lode vystrelily 240 nábojov avšak bez značnejšieho výsledku. Naše forty vystrelily desať rán a jeden ich náboj zasiahol anglickú obrnenú loď, na ktorej zapríčinil výbuch.

Londýn, 5. nov. 3. novembra na úsvite anglicko-francúzska flota bombardovala dardanellské tvrdze s väčšej diaľky. Forty odpovedaly tiež palbou, ale nezasiahly lode. Len jeden jediný náboj padnul v blízkosti jednej lode. Nie je možno ustáliť skutočný výsledok bombardovania, avšak dal sa v jednej tvrdzi pozorovať výbuch so silným oblakom dymu.

Londýn, 4. nov. Anglická admirálie oznamuje: Anglický križiak „Minerva“ vbehnul do prístavu mesta Akaby na turecko-egyptskej hranici a našiel mesto obsadené vojakmi. Dľa všetkého boli to ozbrojení domorodci pod vedením nemeckého dôstojníka. „Minerva“ bombardovala pevnosť a vojsko. Načo nepriateľské vojsko vytiahlo z mesta, ktoré bolo obsadené mužstvom našej lodí. Naše námorné vojsko zničilo pevnosť, kasárne, poštový úrad a sýpky. Nepriateľ utrpel isté ztraty, kým u Angličanov nebolo žiadnej ztraty.

Frankfurt, 5. nov. Frankf. Ztg uverejňuje telegram z Carihradu, že Angličania vymenovali princa Husseina Kiamila, syna predošlého khediva Ismaila pašu, za egyptského khediva a jeho syna zas za ministra vojny. Angličania teda dľa formy neanektovali Egypt, ba ponechali zdanlive tamejšiu ústavu, len postavili iného suveréna a pri tom zmocnili sa veškerých práv Turecka.

Berlín, 5. nov. (Wolffova ag.) Angličania uľahujú sa od egyptských hraníc ku Suezskému prielavu a na ceste pália dediny. Na bagdadskom anglickom konzuláte turecké vrchnosti ukoristili mnoho streliva a zbrane. Angličania sústrednili 30.000 mužov a zostavili obrnené vlaky. Anglická flota odišla k brehom Malej Azie.

Anglický zahraničný úrad vydal 5. nov. túto úradnú zprávu: Turecká vláda bez predbežného oznámenia zkazila telegrafické spojenie anglického veľvyslanectva. Netrpí pochybností, že za týmto zkažením budú nasledovať aj iné agresívne skutky so strany ottomanskej vlády a anglická vláda je nútená porobiť potrebné kroky, aby obránila anglické záujmy jak na anglickom, tak tiež aj na egyptskom území proti prevedeným už i nastávajúcim tureckým útokom.

V Taliansku

Kráľ Viktor Emanuel prijal demisiu Salandrovej vlády a poveril Salandru, aby tvoril nový kabinet. Nová vláda sa takto tvorila: ministerské predsedníctvo a vnútorné záležitosti: Salandra, pravosúdie: Oslando, zahraničie: Sonnino, kolonie: Martini, financie: Danes, pokladňa: Carcano, verejná práca: Cinfelli, výučba: Grippe, orba: Cavasola; minister vojny: Zuppeli, námorníctvo: Viale, pošta: Riccis. Nová vláda včera popoludní složila prísahu.

Remešské evanjelium.

„Remeš zas bombardujú, horí. Katedrála remešská v plameňoch! — — Tak znie smutná zvesť prišla s obrovského bojišta francúzskeho a účinkujúca na svet práve tak boľastne, ako zvesť o zkaze mesta Lovňa, jeho krásnych pamiatok a jeho starodávnej

